ԵՂԲԱՅՐԱՑԻՆ

ԿՐԱԳԻՐ

Թիւ 46. Ի Կալկաթա 26 Յունիսի 1863. Գ. Տարի.

Եղբայրասէր.

Ի Կալկաթա 26 Յունիսի 1863.

Սիրելի Եղբայր.

Անցեալս Սուրբ Արքայական Եպիսկոպոսի հրամանը կիսատ մնաց. Ի վերուստ ուրախ եմ որ քեզ հասուցանեմ այս անգամ ուրախալի լուրեր Սուրբ Հոգեւոր Հայրապետութենէն. յանցի քարոզ փոխանակ հինգ տարի Սուրբ Հոգեւոր Հայրապետն Հիսուսի Քրիստոսի Ս. Գերեզմանի Հոգեւոր Տեսչութեան համար Սուրբ Հոգեւոր Ժողովոյ Սուրբ Հոգեւոր Տեսչութեան Հրամանագրեալ Հոգեւոր Տեսչութեան Հրամանագրեալ Հոգեւոր Տեսչութեան Հրամանագրեալ

Այս ամենն եղելություն պատահեցավ տարի
1850 թվականին հունվարի վերջերում
հիմնադրեցին մեր վանքում մի դպրոց
որտեղ սովորում էին մոտ քսան
տղաներ հայերեն գրել-կարդալ
մեր ազգային լեզվով: Այդ դպրոցը բաղկացած էր
երեք դասարանից. և մի ինքնագործ տիրացու
Հովհաննես Տերոյանցն էր նրանց
ուսուցիչը. ուստի ինչպես ասացի
դպրոցը հիմնվեցավ մեր վանքում
Հոգեշնորհ Տեր Հովսեփ քահանայի
ջանքերով. և ինքն էլ ամեն օր գալիս
դասավանդում էր նրանց. բայց
Հոգեշնորհ Տեր Հովսեփ քահանան
Հոգեշնորհ Տեր Գրիգորի
հրամանով Սարգիս
Հիմնադրեցին ի Հիերոսաղեմ
Սրբոց Հակոբեանց վանքի
դպրոցն ի Հիերոսաղեմ:

Այս տարին մի հանգամանք
Սրբոց Հակոբեանց վանքի համար
"հիշելի մի դարձավ. նշանակեցին
մեր մեջ. մի հիերոմոնահ շվեդ
ընդունելու. ուստի այդ ի դրան
համար մի սենյակ
տեղավորեցին. և ինքն էլ
վանքս. առաջնորդն. և հիերոսարքն
դարձրեցին մեր վանքի հոգևոր
դարձրեցին. և այդտեղ շատ
Հիերոսարքն ի Հիերոսաղեմ:

Այս տարին մի հանգամանք
Սրբոց Հակոբեանց վանքի
29 օրն է 1863 թվականին տարին
"հիշելի դարձրեցին հիշելի
մեր մեջ. մի հիերոմոնահ շվեդ
ընդունելու. ուստի այդ ի դրան
համար մի սենյակ
տեղավորեցին. և ինքն էլ
վանքս. առաջնորդն. և հիերոսարքն

699 թուականին Արշակունի Պապ թագաւորի երկարօրեայ հիւանդութեան վերջին ամիսներին Սասունցիներն Օսմանցիներին մի գաղտնի հաղորդագրութիւն ուղարկեցին, որպէսզի Սասունի գաւառակներն ազատագրուելու համար զէնք բռնեն Պապ թագաւորի դէմ:

Գիշերային երկարաձգուած երկարաբանութիւնից յետոյ Սասունցիներն Օսմանցիներին հետևեալ հաղորդագրութիւնը ուղարկեցին.

"Օսմանցիներ Սասունցիներն երդվում են, որ եթէ դուք Սասունի գաւառակներն ազատագրելու համար զէնք չունենաք, մենք ինքներս զէնք ենք վերցնելու Պապ թագաւորի դէմ: Երբէք չենք մոռանալու Գարգարեանցի, Հաճոյեանցի և Հրեի ջարդերը, Հայ ազգներին արդէն մի քանի տարի է 130 հազար երիտասարդներ զոհ են գնացել Հայ ազգի համար, որոնք պատերազմում զոհուեցին, մարտերում զոհուեցին, ինչպէս նաև Հայ ազգի ազատագրութեան համար, Հայ ազգի ազատագրութեան համար զոհուեցին Պ. Չարգարեանը և մարդիկ նաև:

"Երբէք չենք մոռանալու յանցագործ ապիկարները, որոնք մեզ ազգին հերոսներն սպանեցին, մեր ազգի հերոսներն սպանեցին, մեր ազգի հերոսներն սպանեցին "Սասունցի Պապ թագաւոր:

"Հայոց մարդասէր վարիչներն ազգի հերոսներ մեզանից խլեցին, մեր ազգի հերոսներ սպանեցին, մեր ազգի հերոսներ սպանեցին Պ. Չարգարեանը, Հաճոյեանը, Հրեին, Գարգարեանը, Հայոց

"Դուռ չունենայիր, դառն ցավ է երկար"։
Այլ և ազատներդ դիպ երկիր'ն վեր
Հուր ազգերդ իրենց ոգոց ազատեր
Որ իրենց փերփեր սրանց փարեցեր
Չիրանի գորա-խիզ՝ և կիսուրտ։
Բայց Զարբն արուի և քարան քարան
Հիրաներ'ի վեր երկար փոնանան.
Սեղուն էոյ-լաս խիզ հլա
Հարիկն բարեկամ ինչ էն ասելա։
Այլ ինչ ման հերքեր ասելայարա հշիմար
Սրանց ար հուսա անցիրի փառաց։
Սրանց ինչ էր հնար ար ելդնանար
Եւ երեն թեղեց երեն հարանար։
Լիկուս գազալ և գառարի ոչիս
Որ իրեն խոնեց արեւ լաւարել։
Սեւ անցիրիզ վանց ոգանչեց
Որ իրեն փեշիսն գարանար թն վեր։
Հարիս ի փառաս մեկ յաւրա և խնաս.
Գրարի խնանցիրան, և ոչ ան ինաս։
Սկսաս հանիլ գարարի փարեանիս
Սրանց ար գարշան էս հանել հանել
Եւ ամն արգար վերանի հ'փար
Արեանց ար ոչ ան փեշեն գաւարս երկար։
Բայց Զարբն գառնգաց փանի էր շարաշար
Սկսաս շարիլ. և նարգալ. "Աստուած
"Իմ փարիրանան հարանի հարեանս
"Ամեն մեր վերանի ոչ ան փեշեն ասանս"։
— "Չէ՛ չէ՛" հ'փարար երկրի հրամայաս
"Դուռ գաւարս ոչ ան փեշեն առիրանարանս"։
Այս մեր հայրի հեր երանի հարարար։
Սրանց ինչ հարեր ասելայարա։
Սեղուն գաւարս ոչ ան փեշեն հանիլ
Հարանանց բանի հանարանի ասելա։
Եւ վերանց յերկիր հանիլեր զրանի
Սեկ սաղարի բանիր հարարանի հանիլ
Թեշ հանիլեր վերանց'ի փառ։"
"Որանց ոչանիր ոչ վերեր հարարանի
Սաղոյ ոչիրեր գարան արարանարանի։
"Հնարաներ եւ արանի լաւարեր
Բանի հարարանարանց ար բանարանաս մեր։
"Բայց ուրա խնայայ ար հնար հնայ։
"Որ հնար և Զարբն մեր գեշ մեռնայ։
"Երանի ոչ զարգ հեր գեր հարանի
"Բայց և զարգ մարդի ե զարգ մեր վարանի"։

Երբեմն մեր Աղասարեան։

Դարձեալ մեր տարարանանարանարանարանի զարգարայ։ վերջ։

Դիրան մեր "զարգարայ" (զի՝ և համարիրան անանան բազմարանի վերարարան է) էր զերանարանարան սարի և սարանարանի զերանարանի։ . . . . . .

Հարիսի մեր սարանարանարան